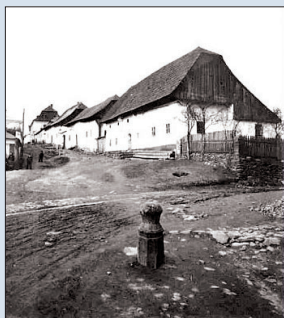

ATRAKCE MĚSTA

Štáflova chalupa

Těsně za severním koncem Havlíčkova náměstí se ukrývá středověký roubený dům, který dlouhé věky patřil rodině Štáflovů. Tento dům, jehož nejstarší

části pocházejí ze 16. století, těsně sousedil s někdejšími augustiniánským klášterem, který budovu do konce roku 1735 zakoupil, aby ji zbořil. Nakonec z demolice sešlo a chalupa se dochovala jako jediná budova své doby až do dnešních dnů. Původně měl dům trojdílný půdorys, později, především v 18. století byl středověký ráz doplněn o barokní prvky. O něco mladší jsou obě černé kuchyně.

Štáflova chalupa, která byla vyhlášena za kulturní památku, se nachází v ulici B. Kobziňové, tel.: 569 433 857. Dnes zde sídlí antikvariát.

ZAJÍMAVOST

Brambory a Brod

Brambory přišly do Čech začátkem 17. století a na poli se začaly pěstovat ve 20. letech 18. století. Vzhledem k tomu, že Vysočina neoplývá nijak kvalitní zemědělskou půdou, bylo nutné zdejší pole osadit nenáročnými plodinami jako jsou brambory a řepka. Tím vznikl fenomén bramborářského kraje, jehož přirozeným centrem se stal Havlíčkův Brod. V roce 1863 byla ve

Valečově, nedaleko tehdejšího Německého Brodu, založena vůbec první Stanice pro pěstování zemčat. V té době se v Brodě začal rozmáhat škrobářský a lihovarnický průmysl, který je spojen s pěstováním brambor. Ve městě byl dokonce založen Ústřední svaz pěstitelů zemáků a z jeho popudu i v roce 1923 Státní výzkumné ústavy bramborářské.

TIP NA VÝLET

Havlíčková Borová

Se jménem českého spisovatele a neúnavného kritika rakousko-uherských poměrů Karla Havlíčka Borovského je spjata především jeho rodná obec Borová, která leží zhruba 18 kilometrů severovýchodně od Havlíčkova Brodu. Obec byla založena pravděpodobně ve 13. století a od počátku se zde usídlovali horníci z nedalekých stříbrných a železných dolů. Později, když okolní doly zanikaly, se začala prosazovat tkalcovská výroba. V roce 1817 se do obce přistěhoval kupec Matěj Havlíček, postavil si zde dům a v roce 1821 se mu narodil druhorozený syn Karel. Ten strávil v Borově pouze dětství, vystudoval zde obecní školu, ale gymnázium

ál ní léta již strávil v Německém Brodě, Jihlavě nebo v Praze. Kromě jeho rodného domu, který byl v roce 1931 přebudován na muzeum se stálou expozicí, stojí v obci také kopie Havlíčkovy sochy. Originál z roku 1901, jež pochází z dílny Josefa Strachovského, je umístěn ale v Kutné Hoře.

FOTO: ČTK

Štíty historických domů na Havlíčkově náměstí

→ centra na obchodní cestě. V roce 1637 mu císař Ferdinand III. udělil titul královského města a Brod získal svůj první erb. Význam města pak ještě vzrostl v 2. polovině 18. století, kdy se „obyčejná“ obchodní cesta změnila v zemskou silnici z Prahy do Vídně.

Panovnícké zastávky

Jak důležitým místem na mapě tehdejších Čech Brod byl, dokládají historické prameny. Málo královských sídel se může pochlubit tak četnými zastávkami panovníků jako právě dnešní Havlíčkův Brod. Prvním českým panovníkem, který prokazatelně ve městě pobýval, byl Přemysl Otakar II. V lednu 1261 zde vydal jednu ze svých královských listin. V roce 1422 tudy zase prchal císař Zikmund před husity a ve městě zanechal část svého vojska. A svou důležitou roli sehrál Brod za vlády Jiřího z Poděbrad – nedaleko odsud ve Vilémově se český král sešel s uherským králem Matyášem Korvínem, který Jiřímu slíbil svou věrnost. Po nástupu

Habsburků na český trůn se původní obchodní haberská stezka stala korunovační cestou českých panovníků. Každý korunovaný český král z tohoto rodu, počínaje Ferdinandem I. (korunován v roce 1527) a konče Ferdinandem V. (korunován v roce 1836), projížděl Německým Brodem. Záznamy o delším pobytu však hovoří pouze o Ferdinandu V., který zde na podzim roku 1836 přenocoval. František Josef I., který se českým králem korunovat nenechal, se zde zastavil i přes den. V roce 1906 nechal odstavit svůj vůz na zdejším nádraží a zúčastnil se městských oslav.

Náměstí jako na dlani

Klíčem k poznání Havlíčkova Brodu je pravidelné obdélníkové náměstí s měšťanskými domy, dnes pojmenované, samozřejmě, jak jinak, než po Havlíčkovi. Historické náměstí bylo na počátku 90. let minulého století vyhlášeno městskou památkovou zónou. Renesanční a barokní štitové domy se dochovaly téměř ko-